

Auktorisation av värdetransport- verksamhet, m.m.

Sammanfattning

I detta betänkande behandlar utskottet proposition 2005/06:136 Ändrade regler om auktorisation av bevakningsföretag.

I propositionen föreslås vissa ändringar i lagen (1974:191) om bevakningsföretag, främst i syfte att göra det möjligt att ställa särskilt höga krav på företag som ägnar sig åt bevakning av värdetransporter. Bland annat föreslås en ändrad definition av bevakningsföretag så att den som bevakar värdetransporter uttryckligen omfattas samt att ett beslut om auktorisation av ett bevaknings- eller utbildningsföretag inte som hittills skall vara generellt utan särskilt ange vilket eller vilka slag av verksamheter som företaget får bedriva (s.k. differentierad auktorisation). För auktorisation skall krävas bl.a. att det kan antas att verksamheten kommer att uppfylla de särskilda krav som ställs på sådan verksamhet som företaget avser att bedriva. Föreskrifter om hur olika slag av verksamheter som utövas med stöd av auktorisation skall bedrivas får meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. Auktoriserade bevaknings- och utbildningsföretag måste före utgången av juni 2007 ge in en ny ansökan om auktorisation. En sådan ansökan skall prövas enligt de nya bestämmelserna.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2006.

Utskottet tillstyrker propositionen.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning	4
Propositionens huvudsakliga innehåll	4
Utskottets överväganden	5
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	7
Propositionen	7
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	8

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Auktorisation av bevakningsföretag m.m.

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1974:191) om bevakningsföretag. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:136.

Stockholm den 16 maj 2006

På justitieutskottets vägnar

Johan Pehrson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Johan Pehrson (fp), Britta Lejon (s), Rolf Olsson (v), Margareta Persson (s), Beatrice Ask (m), Helena Frisk (s), Peter Althin (kd), Elisebeht Markström (s), Jeppe Johnsson (m), Göran Norlander (s), Johan Linander (c), Joe Frans (s), Cecilia Magnusson (m), Kerstin Andersson (s), Leif Björnlod (mp), Christer Erlandsson (s) och Karin Granbom (fp).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Förslagen i propositionen knyter an till vissa av förslagen i promemorian Ordningstvakter och väktare (Ds 2003:50). Promemorian har remissbehandlats. Remissyttrandena finns tillgängliga inom Justitiedepartementet (dnr Ju2003/8119/PO). Ett utkast till lagrådsremiss, med vissa tillägg och justeringar, behandlades vid ett remissmöte i januari 2006. Under ärendets beredning har dessutom olika möten hållits i Justitiedepartementet med företrädare för bevakningsbranschen, Rikspolisstyrelsen och Länsstyrelsen i Stockholms län.

Lagrådet har yttrat sig över lagförslagen. Regeringen har följt Lagrådets synpunkter.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås vissa ändringar i lagen (1974:191) om bevakningsföretag. Förslagen innebär bl.a. följande.

Definitionen av bevakningsföretag ändras så att den uttryckligen omfattar den som yrkesmässigt åtar sig att för annans räkning bevaka sedlar, mynt eller annan egendom i samband med transport. Ett beslut om auktorisation av ett bevaknings- eller utbildningsföretag skall inte som hittills vara generellt utan särskilt ange vilket eller vilka slag av verksamheter som företaget får bedriva (s.k. differentierad auktorisation). Om ett bevaknings- eller utbildningsföretag har sökt och fått tillstånd att bedriva viss verksamhet, skall det krävas ett nytt auktorisationsbeslut för att verksamheten skall få utvidgas till annan verksamhet. Utöver vad som gäller i dag skall auktorisation kunna beviljas endast om det kan antas att verksamheten kommer att uppfylla de särskilda krav som ställs på sådan verksamhet som företaget avser att bedriva. Föreskrifter om hur olika slag av verksamheter som utövas med stöd av auktorisation skall bedrivas får meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. Den möjlighet som finns i dag att anlita personal i bevakningsföretag, trots att länsstyrelsens kontroll av bl.a. laglydnad och medborgerlig pålitlighet inte har slutförts, tas bort. Auktoriserade bevaknings- och utbildningsföretag måste före utgången av juni 2007 ge in en ny ansökan om auktorisation. En sådan ansökan skall prövas enligt de nya bestämmelserna.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2006.

Utskottets överväganden

Med bevakningsföretag avses den som yrkesmässigt åtar sig att för annans räkning bevaka fastighet, anläggning, viss verksamhet, offentlig tillställning eller något annat sådant eller också att bevaka en enskild person för dennes skydd. Med utbildningsföretag avses företag som utan att vara bevakningsföretag bedriver utbildning av personal som skall utföra bevakningstjänst (1 och 2 §§ lagen [1974:191] om bevakningsföretag).

Den särskilda verksamhet som i dagligt tal går under benämningen värdetransport, dvs. huvudsakligen bevakning av sedlar och mynt i samband med transport, nämns inte uttryckligen i lagen om bevakningsföretag men får anses omfattas av begreppet ”viss verksamhet” i lagtexten. En allmän utgångspunkt för de överväganden som ligger bakom de nu aktuella förslagen till lagändringar är enligt regeringen att sådan verksamhet bör omgärdas av särskilt stränga krav. Dessa krav bör gälla såväl bevakningsföretaget som dess personal. Särskilt höga krav bör också kunna ställas på företaget som bedriver utbildning för sådan bevakningsverksamhet.

I propositionen föreslås ett tillägg till lagen om bevakningsföretag som uttryckligen anger att lagen omfattar den som yrkesmässigt åtar sig att för annans räkning bevaka sedlar, mynt eller annan egendom i samband med transport. Vidare föreslås att det i ett beslut om auktorisation av ett bevaknings- eller utbildningsföretag i fortsättningen skall anges vilket eller vilka slag av verksamheter som auktorisationen avser (s.k. differentierad auktorisation). Enligt regeringen kräver olika verksamhetsområden olika kunskaper, resurser och erfarenheter. Det kan vara svårt att i ett enskilt auktorisationsärende beakta om företaget är lämpligt att bedriva verksamhet av allehanda slag. Genom att begränsa auktorisationen ges länsstyrelsen större möjligheter att inrikta sin prövning på om företaget är lämpligt att bedriva aktuella verksamheter.

För att göra det möjligt att ställa särskilt höga krav på t.ex. värdetransportverksamhet föreslås att regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer skall kunna meddela föreskrifter om hur olika slag av verksamheter som sker med stöd av auktorisation skall bedrivas. Det kan t.ex. röra sig om krav på särskilda typer av teknisk utrustning. Auktorisation skall endast få beviljas om det kan antas att verksamheten kommer att uppfylla de särskilda krav som ställs på den sökta verksamheten. Länsstyrelsen skall kunna återkalla en del av en auktorisation.

När det gäller personal är enligt regeringen en rimlig utgångspunkt att endast den som har varit föremål för kontroll och godkännande skall ha möjlighet att anlitas för verksamhet i företaget. Den möjlighet som finns i dag för ett bevakningsföretag att anlita en person i avvaktan på länsstyrel-

sens beslut om godkännande av honom eller henne tas bort. Dessutom skall även styrelsesuppleanter, och inte som i dag endast styrelseledamöter, genomgå en godkännandeprövning.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2006. Ett beslut om auktorisation som har meddelats enligt äldre bestämmelser föreslås gälla längst till utgången av juni 2007. Om ett bevaknings- eller utbildningsföretag som har meddelats auktorisation enligt äldre bestämmelser före utgången av juni 2007 ger in en ansökan om att få bedriva verksamhet enligt de nya bestämmelserna, skall äldre beslut om auktorisation gälla även därefter, dock längst till dess att frågan om ny auktorisation slutligt har avgjorts.

Utskottet anser att det, inte minst mot bakgrund av den senaste tidens uppmärksammade rån av värdetransporter, är angeläget att åtgärder vidtas för att förebygga denna typ av brottslighet. Skärpta krav på bevaknings- och utbildningsföretagen vad gäller t.ex. säkerhetsutrustning av olika slag bör kunna leda till minskad brottslighet. Utskottet anser att de föreslagna lagändringarna är påkallade och lämpligt avvägda. Utskottet tillstyrker således propositionen.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2005/06:136 Ändrade regler om auktorisation av bevakningsföretag:

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1974:191) om bevakningsföretag.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i lagen (1974:191) om bevakningsföretag

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1974:191) om bevakningsföretag¹

dels att 16 § skall upphöra att gälla,

dels att 1–6 och 13 §§ skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas tre nya paragrafer, 2 a, 3 a och 13 a §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Med bevakningsföretag avses i denna lag den som yrkesmässigt åtar sig att för annans räkning bevaka fastighet, anläggning, viss verksamhet, offentlig tillställning eller något annat sådant *eller också* att bevaka enskild person för dennes skydd.

Föreslagen lydelse

1 §

Med bevakningsföretag avses i denna lag den som yrkesmässigt åtar sig att för annans räkning

1. bevaka fastighet, anläggning, viss verksamhet, offentlig tillställning eller något annat sådant,

2. bevaka enskild person för dennes skydd, *eller*

3. *bevaka sedlar, mynt eller annan egendom i samband med transport.*

Lagen gäller inte bevakning som utförs av statlig eller kommunal myndighet. Den gäller inte heller bevakning som utförs av enskild person, om denne endast fullgör uppdrag med stöd av ett förordnande som har meddelats honom av en myndighet enligt en bestämmelse i lag.

2 §

Bevakningsföretag får inte bedriva verksamhet som avses i 1 § första stycket utan tillstånd enligt denna lag (auktorisation). *Särskild auktorisation krävs för att bevakningsföretag skall få åta sig bevakning av enskild person för dennes skydd.*

Bevakningsföretag får inte bedriva verksamhet som avses i 1 § första stycket utan tillstånd enligt denna lag (auktorisation).

Föreskriven utbildning av personal som skall utföra bevakningstjänst får ske endast efter auktorisation enligt denna lag. Företag som utan att vara bevakningsföretag bedriver sådan utbildning kallas utbildningsföretag.

2 a §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur olika slag av verksamheter som utövas

¹ Lagen omtryckt 1989:148.

med stöd av auktorisation skall bedrivas.

3 §

Auktorisation får beviljas endast om det kan antas att verksamheten

1. *blir bedriven* på ett sakkunnigt och omdömesgillt sätt och i övrigt i överensstämmelse med god sed inom branschen,

2. inte kommer att få en från allmän synpunkt olämplig inriktning.

Vid prövning enligt första stycket skall särskilt beaktas att företaget har en lämplig organisation och planläggning av sin verksamhet.

För auktorisation *kräves* också att företaget har utsett en person som föreståndare för verksamheten.

Auktorisation får beviljas endast om det kan antas att verksamheten

1. *kommer att bedrivas* på ett sakkunnigt och omdömesgillt sätt och i övrigt i överensstämmelse med god sed inom branschen,

2. inte kommer att få en från allmän synpunkt olämplig inriktning, *och*

3. *kommer att uppfylla de krav som ställs på verksamhet av det slag som företaget skall bedriva.*

Vid prövning enligt första stycket skall *det* särskilt beaktas att företaget har en lämplig organisation och planläggning av sin verksamhet.

För auktorisation *krävs* också att företaget har utsett en person som föreståndare för verksamheten.

3 a §

I ett beslut om auktorisation skall det anges vilket eller vilka slag av verksamheter som auktorisationen avser.

4 §

All personal hos *auktoriserade* bevakningsföretag skall vara *godkända* vid prövning med avseende på laglydnad, medborgerlig pålitlighet samt lämplighet i övrigt för anställning i ett sådant företag. Detsamma gäller föreståndaren för verksamheten samt ledamöter i *bevakningsföretags* styrelse.

All personal hos *ett auktoriserat* bevakningsföretag skall vara *godkänd* vid prövning med avseende på laglydnad, medborgerlig pålitlighet samt lämplighet i övrigt för anställning i ett sådant företag. Detsamma gäller föreståndaren för verksamheten samt ledamöter *och suppleanter* i *bevakningsföretagets* styrelse.

5 §

Fråga om auktorisation prövas av länsstyrelsen i det län där företagets ledning har sitt säte.

Länsstyrelsen skall inhämta

Frågor om auktorisation prövas av länsstyrelsen i det län där företagets ledning har sitt säte.

Länsstyrelsen skall inhämta

rikspolisstyrelsens yttrande i ärende om auktorisation. *Rikspolisstyrelsens yttrande innan auktorisation beviljas.*

6 §²

Prövning som avses i 4 § görs beträffande personalen hos ett auktoriserat bevakningsföretag av länsstyrelsen i det län där den som prövningen gäller avses huvudsakligen komma att tjänstgöra. I fråga om föreståndaren för verksamheten och ledamöter i företagets styrelse görs prövningen av den länsstyrelse som utövar tillsyn över företaget.

Sedan ansökan om prövning gjorts får ett auktoriserat bevakningsföretag i avvaktan på beslut eller besked i ärendet anlita den som ansökningen avser för verksamhet i företaget, om inte länsstyrelsen bestämmer annat. Han får dock inte anlitas för bevakning av enskild person för dennes skydd eller för verksamhet i vilken han får befattning med något förhållande som har betydelse för rikets säkerhet.

Ett beslut att avslå en ansökan gäller omedelbart, om inte annat förordnas.

Godkännande enligt 4 § får begränsas till viss tid, när särskilda skäl föreligger.

13 §

Auktorisation eller godkännande enligt 4 § kan återkallas, när i denna lag angiven förutsättning för sådant beslut ej längre föreligger eller det i övrigt finns särskild anledning därtill. Ett godkännande skall återkallas även när personen i fråga lämnar sin anställning eller sitt uppdrag hos ett auktoriserat bevakningsföretag och inte inom tre månader därefter visar att han fått ny anställning eller nytt uppdrag hos ett sådant företag.

En auktorisation kan återkallas när det inte längre finns förutsättningar enligt denna lag för auktorisation eller när det i övrigt finns särskild anledning till återkallelse.

I stället för att återkalla auktorisationen kan länsstyrelsen begränsa den till att omfatta visst eller vissa slag av verksamheter.

² Ändringen innebär bl.a. att andra och tredje styckena upphävs.

Fråga om återkallelse av auktorisation prövas av den länsstyrelse som utövar tillsyn över det berörda företaget. Vid behandlingen av en sådan fråga skall länsstyrelsen inhämta rikspolisstyrelsens yttrande.

Fråga om återkallelse av godkännande prövas av den länsstyrelse som har godkänt den som prövningen avser eller, om frågan angår föreståndaren för verksamheten eller en ledamot i företagets styrelse, av den länsstyrelse som utövar tillsyn över företaget.

Om det finns synnerliga skäl får länsstyrelsen i stället för att återkalla ett godkännande begränsa det till en viss verksamhet eller ett visst område.

Beslut om återkallelse av eller begränsning i ett godkännande gäller omedelbart, om inte annat förordnas.

Frågor om återkallelse av auktorisation prövas av den länsstyrelse som utövar tillsyn över det berörda företaget. Vid behandlingen av en sådan fråga skall länsstyrelsen inhämta Rikspolisstyrelsens yttrande. *Ett sådant yttrande behövs dock inte om skälet för återkallelsen är att företaget har försatts i konkurs eller självt har begärt att auktorisationen skall återkallas.*

Ett beslut om återkallelse av en auktorisation eller en begränsning av auktorisationens omfattning gäller omedelbart, om inte annat förordnas.

13 a §

Ett godkännande enligt 4 § kan återkallas när det inte längre finns förutsättningar enligt denna lag för godkännande eller när det i övrigt finns särskild anledning till återkallelse. Ett godkännande skall återkallas när den som godkännandet avser har lämnat sin anställning eller sitt uppdrag hos ett auktoriserat bevakningsföretag och inte inom tre månader därefter har visat att han eller hon har fått en ny anställning eller ett nytt uppdrag hos ett sådant företag.

Om det finns synnerliga skäl, får länsstyrelsen i stället för att återkalla ett godkännande begränsa det till en viss verksamhet eller ett visst område.

Frågor om återkallelse av godkännande prövas av den länsstyrelse som har godkänt den som prövningen avser eller, om frågan

angår föreståndaren för verksamheten eller en ledamot eller en suppleant i det berörda företagets styrelse, av den länsstyrelse som utövar tillsyn över företaget.

Ett beslut om återkallelse av eller en begränsning i ett godkännande gäller omedelbart, om inte annat förordnas.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2006. Bestämmelsen i 4 § om godkännande av styrelsesuppleanter skall dock tillämpas först från och med den 1 juli 2007.

2. Ett beslut om auktorisation som har meddelats enligt äldre bestämmelser gäller längst till utgången av juni 2007. Om ett bevaknings- eller utbildningsföretag som har meddelats auktorisation enligt äldre bestämmelser före utgången av juni 2007 ger in en ansökan om att få bedriva verksamhet enligt de nya bestämmelserna, gäller äldre beslut om auktorisation även därefter, dock längst till dess att frågan om ny auktorisation slutligt har avgjorts.